

SECTION 4. THE ROLE OF INTERNATIONAL COMMUNICATIONS IN OVERCOMING GLOBAL DIVISIONS: CULTURAL, EDUCATIONAL AND SOCIAL PERSPECTIVES

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-534-1-116>

CULTURAL DIPLOMACY AS A STRATEGIC TOOL FOR SHAPING UKRAINE'S INTERNATIONAL IMAGE IN THE FACE OF GLOBALIZATION CHALLENGES

КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

Mytrofanov I. O.

*3rd year student of the Faculty of Social Sciences and International Relations
Oles Honchar Dnipro National University
Dnipro, Ukraine*

Митрофанов І. О.

*студент III курсу факультету суспільних наук і міжнародних відносин
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
м. Дніпро, Україна*

Першочергово, в якості невеличкої преамбули, доцільно наголосити, що в межах сучасного глобалізованого світу культурна дипломатія виступає одним із найефективніших та найперспективніших інструментів зовнішньої політики, що сприяє лобюванню національних інтересів на міжнародній арені. Вона ґрунтується на використанні різноманітних компонентів культури – мистецтва, літератури, музики, танцю, кінематографу, а також освітніх програм – для розбудови довіри, взаєморозуміння та співпраці між державами та народами. Обмін культурними цінностями відіграє ключову роль у зміцненні міжнародних комунікаційних зв'язків, що є необхідною передумовою конструктивного діалогу в умовах зростаючої міждержавної конкуренції та геополітичної турбулентності. Сучасна культурна дипломатія не лише формує позитивний імідж держави, але й набуває особливої актуальності в контексті цифровізації та глобальної

інформатизації. Розширення можливостей цифрових платформ, соціальних мереж та віртуальних мистецьких просторів суттєво посилює вплив культурної дипломатії, надаючи державам додаткові інструменти для реалізації стратегічних комунікацій. Саме тому питання ефективності культурної дипломатії та її ролі у міжнародних відносинах перебуває в центрі уваги науковців, дипломатів і політичних аналітиків. Як складова зовнішньополітичної стратегії держав, культурна дипломатія виконує комплексну функцію: сприяє не лише досягненню політичних цілей, але й створює платформу для міжнародного співробітництва, соціально-культурної інтеграції та мирного співіснування. Шляхом реалізації культурних обмінів, організації міжнародних виставок, підтримки мистецьких проєктів, мовних програм та діяльності культурних інститутів відбувається поступове розширення міжкультурного діалогу, що є важливим чинником зниження рівня міждержавної напруги та нівелювання конфліктогенних прецедентів. Культурна дипломатія є багатовимірним явищем, що має різні інтерпретації залежно від дослідницького підходу та контексту аналізу. З одного боку, вона розглядається як складова публічної дипломатії та інструмент «м'якої сили», що сприяє транснаціональному обміну ідеями, інформацією, мистецькими надбаннями та іншими культурними компонентами. З іншого боку, культурна дипломатія може тлумачитися як процес міжнародних комунікацій, спрямований на формування позитивного іміджу держави, підвищення її авторитету у світовому співтоваристві, а також зміцнення довіри та поваги до її зовнішньополітичного курсу. Таким чином, культурна дипломатія є потужним інструментом впливу на міжнародні відносини, що поєднує в собі культурні, комунікаційні та геополітичні аспекти. В умовах сучасних глобальних викликів вона відіграє стратегічну роль у формуванні міжнародного порядку, створенні сприятливого інформаційного середовища та сприянні довгостроковому розвитку міждержавних відносин. В свою чергу, метою культурної дипломатії є зміцнення взаєморозуміння між народами, а також розширення впливу держави на міжнародні контакти та співпрацю. Попри те, що культурна дипломатія часто залишається недооціненою у зовнішньополітичному дискурсі, вона відіграє ключову роль у реалізації стратегічних завдань зовнішньої політики та може бути ефективним інструментом забезпечення національної безпеки. Це особливо актуально в сучасних умовах розвитку української державності, коли питання міжнародної підтримки та зміцнення позитивного іміджу України набувають першочергового значення.

Використання культурної дипломатії як механізму формування міжнародного іміджу держави сприяє підвищенню її престижу, активізації міждержавних комунікацій і просуванню національних інтересів на глобальному рівні. Завдяки ефективній реалізації культурно-дипломатичних ініціатив Україна може не лише зміцнити свої позиції у світовому співтоваристві, але й посилити культурну присутність у міжнародному інформаційному просторі, що є важливим чинником забезпечення довготривалих зовнішньополітичних пріоритетів.

Загалом, в рамках розгляду феномену культурної дипломатії можна виокремити аспект стимулювання міжнародних обмінів у сфері культури та мистецтва. Спільні культурні проєкти, реалізовані у співпраці між державами, не лише розширюють культурні горизонти, а й сприяють взаємному розумінню та зближенню народів. Вони створюють платформу для міжкультурного діалогу, обміну досвідом та взаємовпливу, що, у свою чергу, сприяє підвищенню престижу країни в міжнародному співтоваристві. Одним із прикладів успішного використання культурної дипломатії є французька програма «Культурний сезон», яка передбачає проведення масштабних культурних заходів у різних країнах світу з метою популяризації французької культури та мови. Ця ініціатива дозволяє Франції позиціонувати себе як глобального лідера в галузі мистецтва та культури, залучаючи нові аудиторії та водночас зміцнюючи свій міжнародний імідж. У 2022–2023 роках у межах «Культурного сезону» у Франції було реалізовано проєкт «Українська весна», ініційований за підтримки Українського інституту та Посольства України у Франції. Основною метою цієї ініціативи було представлення сучасного українського культурного контексту французькій аудиторії. Проєкт залучив низку французьких та міжнародних культурних інституцій і став вагомим кроком у розвитку української культурної дипломатії на міжнародній арені. Програма «Українська весна» включала проведення лекцій, панельних дискусій, кінопоказів, концертів, театральних перформансів, літературних читань, а також інтеграцію українського контенту у французький культурний дискурс як у форматі офлайн-заходів, так і через онлайн-платформи. Головною метою цього проєкту було забезпечення якісного представлення української культури у французькому експертному середовищі, розширення наукових і мистецьких дискусій щодо історії та сучасності України, а також спростування хибних стереотипів про українську культуру засобами мистецтва та креативної комунікації [2]. Зазначений проєкт є особливо

актуальним в контексті російської агресії та широкомасштабної інформаційно-психологічної війни проти України, однією з цілей якої є підірив міжнародного іміджу, сприйняття української держави як «меншовагартісної», яка не має власної історії та культури.

Також одним із основних завдань культурної дипломатії України є просування та популяризація української культури та мистецтва за кордоном. Це досягається за допомогою організації культурних заходів, виставок, фестивалів, концертів та інших подій, які демонструють різноманітність та багатство української культурної спадщини. Наприклад, проведення тижнів української культури у різних країнах світу, виставок сучасного українського мистецтва, а також музичних та театральних вистав. Іншим прикладом є програма «British Council», запроваджена Великою Британією. Ця програма розроблена для просування британських цінностей, культури та мови за межами країни. Вона включає різноманітні заходи, такі як міжнародні виставки, концерти, літературні фестивалі, що сприяють залученню уваги до британської культури та активізують розвиток міжнародного співробітництва. «British Council Ukraine» – міжнародна організація Сполученого Королівства, метою якої є розширення культурних відносин та розповсюдження освітніх можливостей, зокрема і для українців. Позитивним результатом такої співпраці є просування іміджу України, зокрема через участь у найбільшому в світі Лондонському книжковому ярмарку (The London Book Fair) у березні 2024 року, відкриття українського національного стенду, організатором якого є Український інститут книги, популяризації української літератури закордоном [1].

Отже, підводячи підсумок, варто наголосити, що культурна дипломатія є невід’ємною складовою зовнішньополітичної стратегії України, виступаючи ефективним механізмом формування позитивного міжнародного іміджу держави. Вона відіграє ключову роль у зміцненні взаєморозуміння між народами, сприяє розвитку міжкультурної співпраці та виступає вагомим чинником у запобіганні й мирному врегулюванню конфліктів. Як інструмент «м’якої сили», культурна дипломатія забезпечує довготривалий вплив на міжнародні відносини, створюючи основу для конструктивного діалогу навіть у контексті зростаючої глобальної напруженості. Завдяки розвитку культурних ініціатив держави отримують можливість не лише розширювати свою присутність у міжнародному просторі, а й формувати сталі комунікаційні платформи, що сприяють зміцненню міжнародного порядку та стабільності. В умовах сучасного глобалізованого світу

розширення та інституційне зміцнення культурної дипломатії стає стратегічним завданням для національних урядів, оскільки саме вона формує довіру, сприяє подоланню стереотипів і закладає підґрунтя для сталого міжнародного партнерства.

Література:

1. Україна на Лондонському книжковому ярмарку. URL: <https://ubi.org.ua/uk/news/kategoriya-2/ukra-na-nalondonskomu-knizhkovomu-yarmarku-3>

2. У Франції розпочинається новий культурний сезон проекту Українська Весна. URL: <https://day.kyiv.ua/article/kultura/u-frantsiyi-rozpozchynayetsya-novyyu-kulturnyyu-sezon-proyektu-ukrayinska-vesna>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-534-1-117>

POLISH-UKRAINIAN COMMUNIQUÉ AND ITS RECEPTION IN UKRAINE

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ КОМІЮНІКЕ ТА ЙОГО РЕЦЕПЦІЯ В УКРАЇНІ

Mykhailova O. Yu.

*Candidate of Political Science,
Leading Researcher
National Institute for Strategic Studies
Kyiv, Ukraine*

Михайлова О. Ю.

*кандидат політичних наук,
провідний науковий співробітник
Національний інститут
стратегічних досліджень
м. Київ, Україна*

Історія взаємин українців та поляків у 1920-1940-х роках містить трагічні епізоди, пам'ять про які досі справляє значний вплив на відносини держав, суспільств, політичних націй Польщі та України. Цей негативний вплив зумовлений передусім розбіжностями історичних наративів, які побутують у Польщі та Україні. Ці розбіжності стосуються інтерпретацій політичних процесів на українсько-польському прикордонні, визначення тривалості та суб'єктів конфліктів, причинно-наслідкових зв'язків тощо. Найбільш чутливе питання – спосіб говорити про факти нищення польського населення Волині у 1943 р. Дискусії щодо цього часто